

Sisi Rejiminin İdam Kararları ve Erdoğan'ın Mısır Serüveni

Bundan tam 10 yıl önce, o dönem henüz Türkiye Başbakan'ı olan Erdoğan Mısır'a bir ziyaret gerçekleştirmiş, Arap Baharı ile birlikte devrilen Mübarek rejimi sonrası geçiş sürecinde Mısır'da farklı gruplar ve siyasi partilerin temsilcileri, aynı zamanda Cumhurbaşkanı adayları ile görüşmüştü. Erdoğan o dönem yeni yapılacak Mısır Anayasası için Laiklik tavsiyesinde bulunmuş ve şöyle demişti: “Ben laikliği dinsizlik olarak kabul etmiyorum, laikliği din karşıtlığı olarak kabul etmiyorum. Laiklik din karşıtlığı değildir. Ak Parti'nin laiklik tanımında; kişi laik olmaz, devlet laik olur yazıyor.” Türkiye Başbakanı, “Laiklikten korkunuz olmasın” ifadelerini de kullanmıştı.

Erdoğan'ın bu açıklamaları sonrasında Müslüman Kardeşler'in sözcülerinden Mahmud Guzlan, Türkiye Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'a tepki göstermiş, Türk hükümetini Mısır'ın iç işlerine karışmakla suçlamış ve şöyle demişti: “Başka ülkelerdeki deneyimler, Mısır'a kopyalanamaz. Türkiye'de laik bir devletin kurulmasına neden olan koşullar, Mısır'daki koşullardan farklıdır.”

Bu açıklamalardan sonra Mısır'da seçimler yapılmış ve Müslüman Kardeşler grubunun adayı Muhammed Mursi seçimleri kazanarak Mısır Cumhurbaşkanı olmuştu. Ne var ki Mısır'daki cunta, Mursi yönetimine çok geçmeden darbe yaptı ve binlerce Müslümanın kanını akıttı. Normalde Mısır'da Müslüman Kardeşler tecrübesinin denenmesi Batılı devletler özellikle de ABD açısından bir tehdit oluşturmuyordu, Türkiye'de AKP'nin iktidarda olmasının bir tehdit oluşturmuyor olması gibi... Lakin Suriye devriminin seyrinin nereye evrileceği konusunda fotoğrafı net göremeyen ABD, Mısır'da Müslüman Kardeşler yerine darbeci general yani SİSİ ile çalışmayı tercih etti. Biz çok iyi biliyoruz ki Türkiye yönetimi yani Erdoğan, Mısır darbesinin arkasında ABD'nin olduğundan çok emindi. Ancak Türkiye yönetimi bu konuda sadece darbeci SİSİ ile fiili olmayan hamasi bir hesaplaşma içine girdi. Bu hesaplaşma Erdoğan'a Türkiye iç siyasetinde kazandırdı. Doğal olarak bu suni hesaplaşmanın bir neticesi olarak Türkiye – Mısır ilişkilerinde bozulma oldu ve diplomasi tamamen kesildi.

Aradan geçen 8 yıldan sonra Türkiye ile Mısır arasında yeniden normalleşme adımları atılmaya başlandı. Ne gariptir ki Cumhurbaşkanı Erdoğan bu adımları iki devletin politik ve diplomatik ilişkileri olarak değil aksine Türkiye ve Mısır halkının ilişkileri gibi yansıtmaya çalıştı. Erdoğan 2021 Mart ayında yaptığı bir açıklamada Mısır halkı ile Türkiye halkının birbiri ile ters düşmeyeceğini, iki halk arasında bir sorunun olmadığını belirterek şunları söyledi: “Bizim Mısır halkına yönelik tavrımız çok çok olumludur. Biz düşman kardeşler olarak değil dost olarak Mısır ile olan tarihten gelen birlikteliğimizi yeniden devam ettirme gayretindeyiz.”

Erdoğan'ın kullandığı bu üslup tam bir siyasi kurnazlık örneğidir. Zira Mısır ile Türkiye arasında 8 yıldır devam eden diplomatik sorun Mısır halkı ile Türkiye halkı arasındaki bir sorun değildir. Erdoğan başta olmak üzere Ak Parti iktidarının bazı yöneticileri Rusya ve "İsrail" ile ilişkilerin normalleşmesi sürecinde de aynı üslubu kullandılar. "Rus halkı ile Türk halkı arasında bir sorun yoktur", "İsrail halkı ile Türkiye halkı dosttur" kabilinden sözler sarf ederek normalleşme adımlarını attılar. Dolayısıyla Mısır devleti ile Türkiye devleti arasındaki sorun halkların "düşmanlığından" kaynaklı bir sorun değil ki halkların dostluğu ile de çözüme kavuşsun. Bu sorun devlet yöneticilerinin birbirleri ile ilişkilerinden kaynaklı, daha da ötesi Mısır ve Türkiye yöneticilerinin ABD ile olan ilişkilerinden kaynaklı bir sorun. Dolayısıyla Mısır ile normalleşme sürecinde insanlar Erdoğan'a, "madem barışacaktınız, madem SİSİ ile el sıkışacaktınız, neden 8 yıldır düşman gibi durdunuz" demesinler diye siyasi kurnazlık yapılıyor. Mısır ile Türkiye'nin ABD'ye göbekten bağımlı iki ülke oldukları, dış politikada ABD çıkarlarına hizmet ettiklerini herkes biliyor, Erdoğan bu siyasi kurnazlıkları ile ancak kendini kandırabilir. İşte Mısır'da daha yeni onlarca Müslüman hakkında idam kararları onandı ve infazlar gerçekleşti. Meydanlarda "rabia" işareti ile boy gösteren Erdoğan bu idamlar için bir şey söyleyebildi mi? Hayır!

Nenen? Çünkü Türkiye'de siyaset ne iktidar ne de muhalefet partileri için ilkeler ve değerler üzerine kurulu değil. Ne iktidar ne de muhalefet, ilkeler ve değerler üzerine siyaset yapmıyor. Türkiye'de siyasi partilerin politik çizgisini belirleyen temel iki faktör var: Birincisi içeride çıkar ve rant, ikincisi dışarıda Batılı devletlerin Türkiye'den beklentilerini karşılamak...

Dolayısıyla Erdoğan ve diğer siyasi parti liderlerinin Mısır'da gerçekleşen darbeye tepki vermeleri iç politikada siyasi menfaat elde etmek içindi, ABD'nin bölgedeki çıkar ve menfaatlerini karşılamak için Ak Parti iktidarının bugün idam kararlarına sessiz kalınması ise Biden yönetiminin beklentilerinin karşılanması içindir. 30 yıl aradan sonra ilk kez Mısırlı bir Cumhurbaşkanı'nın Irak'a yaptığı ziyaret bölgede ABD çıkarlarının ne denli önemli olduğunu gösteriyor. Dolayısıyla ABD normalleşme istiyor Türkiye bunu yerine getiriyor. Çünkü Mısır ve Türkiye bölgede Amerikan menfaatleri için at başı yarışan iki önemli ülkedir.

Darbeci Sisi yönetimi verilen idam kararlarını peyderpey uyguluyor. Darbe olduğunda Sisi'ye tepki veren ve darbenin karşısında olduğunu meydanlarda söyleyip "Rabia" işaretini bir sembol hâline getiren iktidar o gün iç politikada Sisi zulmünü kullandı bir manada siyaseti için istismar etti. Bugüne geldiğimizde idam kararlarını görmezlikten geliyor çünkü ABD'nin AB ülkelerine karşı bu bölgedeki çıkarlarını karşılaması gerekiyor. Türkiye iktidarı bu normalleşmeyi ABD istediği için değil Doğu Akdeniz'deki Türkiye çıkarları için yaptığını kamuoyuna pazarlıyor.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Mahmut KAR